

ZAGREB PRIDE

web: www.zagreb-pride.net

e-mail: info@zagreb-pride.net

☎ + 385 (0) 1 580 65 60

**GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU
ZA
2014. GODINU**

Drage i dragi,

pred vama je godišnji izvještaj o radu udruge Zagreb Pride za 2014. godinu koju je obilježilo nekoliko stvari. Prva je, i u povijesnom kontekstu možda najvažnija, donošenje Zakona o životnom partnerstvu i prepoznavanje istospolnih parova kao zajednice obiteljskog života. Upravo je naša udruga dala neprocjenjiv doprinos donošenju ovog zakona, kako je i odlučeno na Skupštini održanoj u veljači 2012. godine. Put do životnog partnerstva nije bio nimalo lak ni brz. Proteklih godina suočavali/e smo se s vanjskim i unutarnjim problemima, no na kraju možemo reći da je jedno veliko poglavlje napokon završeno, na dobrobit čitave LGBTIQ zajednice u Republici Hrvatskoj.

U 2014. godini sve programe izvodili/e smo prema kriznom operativnom planu sa samo dva strateška cilja. Na to smo se odlučili/e u rujnu 2013. godine. Prvi strateški cilj bio je, djelovanjem u kampanji Građani glasaju protiv, ublažiti efekte referenduma o zabrani istospolnoga braka, koji je inicirao desno-klerikalni pokret U ime obitelji. Drugi strateški cilj nastavljao se na prethodni, a odnosio se na osiguravanje donošenja Zakona o životnom partnerstvu. Oba strateška cilja su ostvarena, a udruga je ubrzo nakon toga nastavila i završila proces rekonstruiranja.

Marko Jurčić,

Programski koordinator Zagreb Pridea

Zagreb, ožujak 2015.

SADRŽAJ

1.	PROGRAM #1: JAVNO ZAGOVARANJE I ANTIDISKRIMINACIJA.....	1
	1.1. Rozi megafon.....	1
	1.1.1. Uvod	1
	1.1.2. Postupci	1
	1.2. Zakonske i policy inicijative u 2014.....	1
	1.2.1. Zakon o životnom partnerstvu	1
	1.2.1.1. Saborska procedura	1
	1.2.1.2. Inicijativa za životno partnerstvo	2
	1.2.1.3. Monitoring primjene zakona.....	3
	1.2.2. Pravilnik o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola i/ili života u drugom rodnom identitetu.....	3
	1.3. Povorka ponosa i Pride tjedan	3
	1.4. Direktne akcije u 2014.....	5
	1.4.1. (Su)organizacija direktnih akcija.....	5
	1.4.2. Sudjelovanje u direktnim akcijama	5
	1.5. Istraživanja	5
	1.5.1. Istraživanje javnog mnijenja o životnom partnerstvu (IPSOS Puls za CESI u sklopu projekta #InTheNameOfLove).....	5
	1.5.2. Istraživački izvještaj: „Istospolne obitelji i životna partnerstva u Hrvatskoj uoči i nakon referenduma o ustavnoj definiciji braka“ (Tamara Opačić i Marko Jurčić za Cenzuru Plus u sklopu projekta „Biram društvo bez diskriminacije“)	5
2.	PROGRAM #2: PSIHOSOCIJALNA PODRŠKA I EDUKACIJE	6
	2.1. Queer2Queer.....	6
	2.2. Prajdionice	9
	2.3. Roza hipnoza.....	11
	2.4. Prajdigradionice.....	11
	2.5. Dugine obitelji.....	11
	2.6. Dvodnevna radionica „Obiteljska medijacija istospolnih parova“.....	11
3.	FINANCIRANJE U 2014.....	12
	3.1. Institucionalna podrška u 2014. godini.....	12
	3.2. Projekti u 2014. godini	12
	3.3. Izdavaštvo.....	12
	3.4. Projekti koji nisu dobili financijsku podršku	13
4.	ORGANIZACIJA RADA I PLAĆE	14
5.	DODATNE EDUKACIJE I GOSTOVANJA ČLANOVA I ČLANICA ZAGREB PRIDEA.....	14
	5.1. Dodatne edukacije	14
	5.2. Gostovanja članova i članica	15
6.	UMREŽAVANJE I SURADNJA	16

1. PROGRAM #1: JAVNO ZAGOVARANJE I ANTIDISKRIMINACIJA

1.1. Rozi megafon

1.1.1. Uvod

Zagreb Pride od 2010. godine radi na pružanju pravne zaštite i zastupanja za LGBTIQ osobe.

Žrtve zločina iz mržnje mogu također zatražiti i pravnu informaciju o tomu kako ostvariti svoja prava. Taj se sustav zove #RoziMegafon. Pravno zastupanje osiguravamo preko suradničkog odvjetničkog ureda Bandalabavić.

Zagreb Pride nadzire kazneni, prekršajni ili parnični postupak i osigurava financijska sredstva za pravno zastupanje žrtava zločina iz mržnje i diskriminacije.

1.1.2. Postupci

Kao najveći napredak za 2014. godinu ističemo kako nismo dobili nijednu dojavu za kaznena djela koja se odnose na direktno fizičko nasilje protiv LGBT osoba, stoga u 2014. godini nismo podnosili kaznene prijave za zločine iz mržnje. Svi predmeti koji se trenutno vode, a tiču se zločina iz mržnje, u istražnim su fazama iz prethodne/ih godine/a.

Zbog izrazito čestog „govora mržnje“ protiv LGBTIQ osoba u RH, i dalje postoji potreba za našim kazneno-pravnim djelovanjem kako bi se takve pojave sankcionirale. Taj negativni trend koincidira s početkom djelovanja klerikalne grupe U ime obitelji u travnju 2013., što je mnoge privatne i pravne osobe potaklo na počinjenje kaznenih djela. Isti se trend nastavio u 2014. godini, kada smo inicirali i kazneni progon protiv portala dnevno.hr, zdravstveniodgoj.com te nekoliko fizičkih osoba za razdoblje uoči Povorke ponosa u Osijeku.

U izvještajnom razdoblju asistiral/i smo tražitelju azila iz Nigerije koji je zatražio zaštitu RH zbog progona po osnovi spolne orijentacije. Predmet je pozitivno riješen sredinom 2014 godine.

Zbog dugotrajnosti parničnih postupaka i re-traumatizacije bilježimo i nastavak trenda odustajanja od parničnih postupaka za utvrđenje diskriminacije i nadoknadu štete zbog fizičkih ozljeda nastalih kao posljedica počinjenja zločina iz mržnje.

Kao što smo i očekivali/e, u 2014. godini najveći broj upita za pravni savjet i/ili informaciju bio je vezan uz ostvarenje prava iz Zakona o životnom partnerstvu. U 2014. godini podnijeta su i dva zahtjeva za ostvarivanje statusa partnerice-skrbnice.

Od neprimjene zakona i/ili propisa, kao najveću prepreku u samoj implementaciji ističemo Pravilnik o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola i/ili života u drugom rodnom identitetu.

U 2014. godini započeo je parnični postupak protiv Zagreb Pridea temeljem tužbe aktivistkinje klerikalne desnice i bivše zaposlenice HRT-a Karoline Krišto koja traži obeštećenje u iznosu 30 000 HRK zbog napisa

na web stranici udruge u sklopu tekstualne opreme za izbor Homofoba 2013. godine.¹ Na ročištu održanom u rujnu 2014. godine stajalište Zagreb Pridea predstavljao je Marko Jurčić, a na zahtjev članstva može se dobiti i zapisnik s ročišta.

Trenutno stanje postupaka koje pratimo:

Opis problema	Broj postupaka
Zločin iz mržnje, spolna orijentacija	8 (6 pravomoćnih presuda, 1 počinitelj nije pronađen, 1 u tijeku)
Kazneno djelo povrede ravnopravnosti građana	2
Kazneno djelo javnog pozivanja na nasilje i mržnju („govor mržnje“), spolna orijentacija	9
Prekršaj uznemiravanja po Zakonu o suzbijanju diskriminacije, spolna orijentacija	8
Azil, spolna orijentacija	2
Povreda radnog prava, rodni identitet	(1 odustanak od postupka)
Povreda radnog prava, spolna orijentacija	1 (1 odustanak od postupka)
Pristup uslugama i tržištu, spolna orijentacija	3
Građanski parnični postupci za utvrđenje diskriminacije i nadoknadu štete, spolna orijentacija	5 (1 pravomoćna presuda)
Utvrđenje i podjela zajedničke imovine po Zakonu o istospolnim zajednicama (NN 2003)	1
Podnošenje zahtjeva za partnersku skrb prema Zakonu u životnom partnerstvu	2
Postupci po Pravilniku o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu	2
<p>Trenutni postupci pred Europskim sudom za ljudska prava</p> <p>Umješaci/ce: Slučaj "jedinica": Zagreb Pride, ILGA-Europe, Advice on Individual Rights in Europe Centre, International Commission of Jurists. Oštećenu zastupaju odvjetnice Zagreb Pridea. Zagreb Pride je samostalno izradio podnesak za oštećenu.</p> <p>Slučaj "Istospolne zajednice i spajanje obitelji": nema.</p>	<p>2</p> <p>Slučaj "Jedinica" (članci 3, 8, 13 i 14 Konvencije)</p> <p>Slučaj "istospolne zajednice i spajanje obitelji" (članak 8 Konvencije)</p>

¹ <http://www.zagreb-pride.net/izbori2013/fob.php>

1.2. Zakonske i *policy* inicijative u 2014.

Kroz 2014. godinu, Zagreb Pride je nastavio sa zagovaranjem Zakona o životnom partnerstvu kroz kampanju „Vrijeme je za životno partnerstvo“ te sudjelovanjem u Radnoj skupini za izradu Pravilnika o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola i/ili života u drugom rodnom identitetu.

Obje inicijative rezultirale su uspješnim zagovaranjem.

1.2.1. Zakon o životnom partnerstvu

Zagovaranje za Zakon o životnom partnerstvu Zagreb Pride je započeo u 2012. godini pridruživanjem Radnoj skupini Ministarstva uprave. U 2014. godini Zagreb Pride je pokrenuo niz zagovaračkih aktivnosti uz mentorstvo udruge GONG. Uz sudjelovanja u raspravi na saborskim odborima, proveli/e smo i kampanju „Vrijeme je za životno partnerstvo“ koja je za cilj imala ublažavanje negativne političke i socijalne posljedice održanog homofobnog referenduma o ustavnoj zabrani istospolnog braka, stvaranje povoljnije društvene klime za donošenje Zakona o životnom partnerstvu te povećanje vidljivosti LGBT osoba, parova i obitelji.

Zagovaranje Zakona o životnom partnerstvu, kroz Radnu skupinu, javnu raspravu, raspravu na saborskim odborima i individualnim konzultacijama sa zastupnicima/cama u Hrvatskom saboru, kao i organiziranje kampanje za podršku Zakonu o životnom partnerstvu, predstavljaju veliki uspjeh naše udruge.

1.2.1.1. Saborska procedura

Prvo saborsko čitanje² Prijedloga Zakona o životnom partnerstvu započelo je u siječnju 2014. godine, kroz osam odbora i jednu plenarnu sjednicu. Koordinator Zagreb Pridea, Marko Jurčić, pratio je saborska čitanja i sudjelovao u raspravi na 6 odbora: Odbor za zakonodavstvo, Odbor za ravnopravnost spolova, Odbor za zdravstvo i socijalnu politiku, Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Odbor za financije i državni proračun (nismo prisustvovali/e) i Odbor za obitelj, mlade i sport (sjednica je jednom odgođena, konačno je održana 6. veljače). Glavna 12-satna rasprava zaključena je 27. veljače 2014., a na 12. sjednici Hrvatskog sabora, 28. veljače 2014., donesen je zaključak o prihvaćanju Prijedloga zakona: 84 glasa "za" (SDP-HNS-IDS-HSU-Laburisti-SDSS-manjine), 28 "protiv" (HDZ-HDSSB-HSS-HSP AS), 1 "suzdržan" (Ivan Grubišić). Sve su primjedbe, prijedlozi i mišljenja s odbora i glavne rasprave upućeni predlagatelju, Vladi RH i Ministarstvu uprave radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

Za vrijeme prvog saborskog čitanja, kako po odborima, tako i za vrijeme glavne rasprave, nismo zabilježili značajnije homofobne ispade kod saborskih zastupnika/ica.

Drugo saborsko čitanje održano je u srpnju 2014., kada je Zagreb Pride završavao kampanju za životno partnerstvo, „Vrijeme je za životno partnerstvo“. Održano je pet rasprava po saborskim odborima, na kojima je prisustvovao koordinator Zagreb Pridea, Marko Jurčić: Odbor za pravosuđe, Odbor za

² Prvo čitanje Zakona o životnom partnerstvu: <http://www.sabor.hr/prijedlog-zakona-o-zivotnom-partnerstvu-prvo-citan>

ravnopravnost spolova, Odbor za zakonodavstvo, Odbor za zdravstvo i socijalnu politiku te Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina. Glavna 7-satna rasprava zaključena je 10. srpnja 2014. godine. U konačnom prijedlogu zakona Sabor je prihvatio amandmane Vlade RH koje se tiču prijelaznih odredbi i amandmane troje zastupnika/ica: Lučin-Kolman-Sobol koji se tiču proširivanja prava iz područja partnerske skrbi. Sabor nije prihvatio zajednički amandman kojim su Igor Kolman (HNS), Šime Lučin (SDP) i Laburist Branko Vukšić zatražili da se istospolnim partnerima/cama omogući jednako pravo na posvajanje djece kao i bračnim partnerima. Zakon je donesen na 13. sjednici 15. srpnja 2014., s 89 glasova "za" (SDP-HNS-IDS-HSU-Laburisti-SDSS-manjine-nezavisni) i 16 "protiv" (HDZ-HDSSB-HSS-HSP AS).

1.2.1.2. Inicijativa za životno partnerstvo

Nakon održanog planiranja zagovaračke kampanje za Zakon o životnom partnerstvu krajem 2013. u GONG-u pod vodstvom Jelene Berković i Danele Žagar, početkom siječnja 2014. koordinacijski odbor Zagreb Pridea odlučio je pokrenuti mini-kampanju s ciljem informiranja javnosti o prijedlogu Zakona o životnom partnerstvu, stvaranja pozitivnog medijskog ozračja tijekom procesa donošenja Zakona, i uključivanja ostalih zainteresiranih organizacija. Pod nazivom „Inicijativa za životno partnerstvo“ oformljena je mreža od (službeno) 23 organizacije (Centar za građanske inicijative Poreč, Centar za građansku hrabrost, Centar za mirovne studije, CESI – Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje, CroL – Udruga za medijski aktivizam, Dugine obitelji, GONG, Hollaback! Croatia, Inicijativa mladih za ljudska prava, Iskorak, Lezbijska organizacija Rijeka “LORI”, LGBTIQ inicijativa Filozofskog fakulteta ‘AUT’, LIBEROS, qSPORT Zagreb, Queer sport Split, Prostor rodne i medijske kulture ‘K-zona’, Protagora – Udruga za zaštitu prava ireligioznih osoba i promicanje ireligioznog poimanja svijeta, RODA – Roditelji u akciji, Srpski demokratski forum, Transaid Hrvatska, Udruga Iks, Zagreb Pride i Ženska soba), dok su užoj koordinaciji Inicijative članice bile Zagreb Pride, CroL, Dugine obitelji, Iskorak, LGBTIQ inicijativa Filozofskog fakulteta „Aut“ i qSport Zagreb/QSS.

U sklopu aktivnosti Inicijative, u Zagrebu je proslavljen Međunarodni dan obiteljske jednakosti 4. svibnja. Pred pedesetak okupljenih osoba, tijekom dva dana u prostoru kluba MAMA jedan lezbijski par iz Hrvatske i jedan gej par iz Slovenije podijelili su svoje priče s okupljenima, uz neformalno druženje i razgovor.

Inicijativa je proizvela i producirala dva videospota u znak podrške donošenju Zakona:

- a) prvi video spot „Vrijeme je...“ - 4.524 prikaza na Youtube-u, 14.624 video reach na Facebook-u uz 879 lajkova, komentara i shareova. Poziv za uključivanje u spot bio je poslan svim zainteresiranim osobama (primarno preko LGBT portala i društvenih mreža), te su u spotu također sudjelovalopoznate osobe: Nataša Janjić (ambasadorica Inicijative), Marina Orsag, Ana Maras, Filip Šalković te članovi Društva Afrikanaca u Hrvatskoj i Evangeličke luteranske crkve u Hrvatskoj;
- b) drugi video spot „Vrijeme je za životno partnerstvo“ - 4.051 prikaz na Youtube-u, 63.040 reach na Facebook-u uz 1,876 lajkova, komentara i shareova. Spot je snimljen volunteerski, u koordinaciji CroL-a, Duginih obitelji i Zagreb Pridea. Uz glavni spot, snimljen je i sporedni s izjavama glumica i glumaca koje su sudjelovale na snimanju – Vera Zima, Ksenija Marinković i Sreten Mokrović (924 pogleda na Youtube-u, 3.100 reach na Facebook-u). Spot je prikazan na državnoj televiziji u emisiji „Hrvatska uživo“, te u emisiji „Serbus Zagreb“ na Z1 televiziji.

Uz videospotove, organizirane su i akcije fotografiranja uz natpis „Vrijeme je za životno partnerstvo“ u pet gradova diljem Hrvatske: Zagreb, Rijeka, Osijek, Petrinja i Poreč. Sveukupno su producirane 534 fotografije s natpisima, koje su objavljene na Facebook stranici „Podržavam životno partnerstvo“ (reach fotografija preko 70 tisuća korisnika) te na web stranici www.zivotnpartnerstvo.com. S natpisom su se fotografirale i brojne poznate osobe, poput Daniele Trbović, Nataše Janjić, Danila Šerbedžije i drugih. Kao promotivni materijal korišteni su bedževi s dva srca (logotip Inicijative), koji su podijeljeni osobama koje su sudjelovale u fotografiranju.

U sklopu kampanje otvorena je posebna Facebook stranica „Podržavam životno partnerstvo“ s 3,605 lajkova, potom Twitter stranica Životno partnerstvo i web stranica www.zivotnpartnerstvo.com koju je mjesečno u prosjeku posjetilo 2000 korisnika/ica. U aktivnostima inicijative sudjelovalo je oko 100 volontera i volonterki diljem Hrvatske.

Nakon donošenja Zakona o životnom partnerstvu Zagreb Pride je organizirao dvije proslave kako bi prigodno obilježio događaj: Zakon Pir, svečanu proslavu u Muzeju Mimara na koju su bili/e pozvani/e osobe i organizacije koje su na bilo koji način doprinijele procesu donošenja Zakona unatrag dvije godine (saborski zastupnici/e, predstavnice i predstavnici ambasada, organizacije civilnog društva, pravobraniteljstva, volonteri/ke, medijska lica), te proslavu u hostelu Taban za LGBT zajednicu.

Inicijativa za životno partnerstvo sudjelovala je u sljedećim direktnim akcijama u Zagrebu: puštanje balona s porukama ljubavi na Valentinovo na Cvjetnom trgu, držanje velikog transparenta „Vrijeme je za životno partnerstvo“ ispred Sabora na dan drugog saborskog čitanja te nošenje istog transparenta na zagrebačkoj Povorci ponosa.

Osim navedenih istupa u medijima povodom objave videospotova, predstavnik Inicijative i Zagreb Pridea Daniel Martinović gostovala je u trećem Dnevniku HRT-a, na temu „Što nam točno donosi Zakon o životnom partnerstvu“. Inicijativa je također bila prisutna u medijima kroz brojne priloge na RTL-u i Novoj TV, domaćim portalima i tiskovinama. Medijski nastupi su koordinirani uz pomoć savjeta i treninga koji je održala Aleksandra Kolarić. Uz Daniela Martinovića, u koordinaciji Inicijative za životno partnerstvo aktivni/e članovi/ice Zagreb Pridea bili/e su Ana Brakus, Marina Milković i Marko Jurčić. Iz ostalih organizacija koje su bile aktivne uz članice Inicijative važno je istaknuti medijske istupe članova/ica Duginih obitelji i CroL-a, koji do tada nisu iskazivali želju za nastupom u medijima ili davanjem izjava.

1.2.1.3. Monitoring primjene zakona

Prvo životno partnerstvo sklopljeno je 5. rujna 2014. godine o čemu je izvijestio Zagreb Pride preko društvenih mreža Facebook i Twitter. Do prosinca 2014. podneseno je 35 zahtjeva, najviše u Zagrebu. U velikom se broju radi o parovima u kojima je jedan/na od partnera/ica strani/a državljanin/ka, pa je stoga veći broj osoba ostvarilo pravo na privremeni boravak u RH radi spajanja obitelji. Promjene prezimena partnera/ica temeljem Zakona također su ostvarene. U 2014. smo također zabilježili/e i ostvarivanje prava na trodnevni plaćeni dopust zbog sklapanja životnog partnerstva.

Dva zahtjeva za partnersku skrb zatražena su u studenom 2014., no do kraja izvještajnog razdoblja nije donesena odluka o dodjeljivanju statusa partnerice-skrbnice.

Svi parovi svjedoče o uvažavajućem, tolerantnom i profesionalnom ponašanju državnih službi, matičnih ureda, policije i centara za socijalnu skrb.

1.2.2. Pravilnik o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola i/ili života u drugom rodnom identitetu

Od rujna 2013. godine Zagreb Pride i Trans AID Hrvatska bile/i su članovi/ce Radne skupine za izradu Pravilnika. Radna skupina za izradu Pravilnika posljednji se put sastala u veljači 2014. godine, a Pravilnik je stupio na snagu tek u listopadu 2014., i to nakon nekoliko požurnica novoimenovanom Ministru zdravlja. Do podnošenja ovog izvještaja nismo dobili informaciju je li Nacionalno zdravstveno vijeće izdalo ijedno pozitivno mišljenje o promjeni upisa oznake spola, dok za dvije osobe znamo da su u postupku ponovnog prikupljanja sve potrebne dokumentacije.

1.3. Povorka ponosa i Pride tjedan

Ovogodišnji Tjedan ponosa nosio je ime „Naša strana povijesti“ kojim se htio staviti poseban naglasak na povijest LGBT zajednice, pokreta, kulture i politika, kako u Republici Hrvatskoj tako i u svijetu. Tjedan ponosa ukupno je posjetilo oko 1000 pripadnika/ica LGBT zajednice i ostalih zainteresiranih osoba.

Osim u AKC-u Medika, gdje se dio programa Tjedna ponosa održavao svaki dan, program se održavao i u galeriji Inkubator (Tkalčičeva 30), hostelu Taban (Tkalčičeva 82), Studiju smijeha (Vlaška 92), net klubu MaMa (Preradovićeveva 18), književnom klubu Booksa (Martićeva 14d) te na ulicama i trgovima Grada Zagreba.

Poziv za priključenje Organizacijskom odboru Povorke ponosa (OOPP) objavljen je 20. siječnja 2014. godine na službenoj stranici udruge Zagreb Pride i na socijalnim mrežama (Facebook i Twitter), a poziv su prenijeli i neprofitni mediji (Crol.hr, Libela.org, H-alter, Voxfeminae.net i Cenzura+). Pozivu se odazvalo 30-ak osoba, većinom mladih od 30 godina, koje su se podijelile u nekoliko operativnih timova (Tim za povorku, Tim za PR, Programski tim, Partycipacija tim) prema osobnim interesima i afinitetima.

U svojstvu predavača/ica, preformera/ica, glazbenika/ica, stručnih suradnika i suradnica te aktivnih podržavatelja i podržavateljica u program je bilo uključeno 60 osoba.

Uvodna i popratna događanja okupljena su u kulturno-izvedbenom programu „Tjedan ponosa“ koji se održao pod nazivom „Naša strana povijesti“. Aktivnosti su podijeljene s ciljem osnaživanja i povezivanja LGBTIQ zajednice, interaktivnog sudjelovanja članova/ica zajednice u programima Povorke ponosa 2014. te promoviranja i prezentiranja LGBTIQ umjetničkog izričaja i kulture.

Program je otvoren izložbom „Naša strana povijesti“ 6. lipnja 2014., a trajao je do 14. lipnja 2014. kada je, nakon održane Povorke ponosa, zatvoren završnom Partycipacijom, glazbenim programom Zagreb Pridea.

Programske aktivnosti ovogodišnje Povorke i Tjedna ponosa ostvarile su očekivanu vidljivost u medijima, posebice u medijima koji prate događanja civilnog društva (Libela.hr, CroL.hr, Radio Student, Voxfeminae.net H-alter.org). Oko 80 posto posjetitelja/ica i korisnica/ka bili/e su osobe mlađe životne dobi.

Trinaesta Povorka ponosa održana je 14. lipnja 2014. godine pod sloganom „Na pravoj strani povijesti“ te je kao temu imala solidarnost u borbi za dostojanstvo i jednakost svih ljudi u Republici Hrvatskoj.

Ovogodišnja Povorka ponosa, s više od pet tisuća sudionika i sudionica, krenula je s Trga žrtava fašizma preko centralnih ulica grada Zagreba do parka Zrinjevac gdje se održavao program.

Voditeljica programa (Pride maršalka) Povorke ponosa bila je Daniela Trbović, a nakon prigodnih pozdrava organizatorica i organizatora, okupljene su pozdravili i prijateljice i prijatelji iz udruženja Trans Aid.

Prema procjenama policije 4000 preostalih sudionika i sudionica za kraj programa pratilo je nastup benda Seven Mouldy Figs. Nakon održavanja Povorke ponosa, mnoštvo okupljenih do kasnih noćnih sati sudjelovalo je i u završnom zabavnom programu u prostorima AKC-a Medika.

1.4. Direktne akcije u 2014.

1.4.1. (Su)organizacija direktnih akcija

- 1.4.1.1. Skupljanje 100 potpisa birača za podnesak uza zahtjev o ocjeni ustavnosti referendumu u organizaciji „U ime obitelji“ (9.1.2014., Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, u ime Zagreb Pridea: Ana Brakus, Daniel Martinović, Marko Jurčić).
- 1.4.1.2. Zagreb Pride i Inicijativa za životno partnerstvo: akcija za Valentinovo (14.2.2014., Cvjetni trg).
- 1.4.1.3. Obilježavanje Međunarodnog dana borbe protiv homofobije i transfobije (17.5.2014, Studio Smijeha) – Besplatno prikazivanje dokumentarca „Out there by Stephen Fry“.

1.4.2. Sudjelovanje u direktnim akcijama

- 1.4.2.1. Prosvjed pred Veleposlanstvom kraljevine Španjolske (5.2.2014., u ime Zagreb Pridea, Daniel Martinović).
- 1.4.2.2. Milijarda ustaje“ (14.2.2014, u ime Zagreb Pridea, Daniel Martinović). „Zajedno za plodnost“ građanska akcija u organizaciji udruga RODA i Beta (22.3.2014, u ime Zagreb Pridea, Nikola Zdunić).
- 1.4.2.3. Sedmi Marš solidarnosti „Trešnja je crvena!“ (22.11.2014, u ime Zagreb Pridea, Nikola Zdunić i Luka Nimac).

1.5. Istraživanja

Kroz 2014., u partnerstvu s udrugama CESI i Cenzura Plus, Zagreb Pride je sudjelovao u izradi dva izvještaja.

1.5.1. Istraživanje javnog mnijenja o životnom partnerstvu (IPSOS Puls za CESI u sklopu projekta #InTheNameOfLove)

Istraživanje je provedeno od 20. do 24. studenog 2014. kao jedna od završnih aktivnosti u projektu #InTheNameOfLove. Provela ga je agencija IPSOS Puls za udrugu CESI, na uzorku od 1000 ispitanika/ca (slučajan i nacionalno reprezentativan uzorak). Jedno od poglavlja upitnika odnosilo se na temu: „Percepcija homoseksualnih osoba i zakona o životnom partnerstvu“. Pitanja koja se odnose na LGBT osobe i životno partnerstvo osmislio je Zagreb Pride. Rezultati ispitivanja koristit će se za strateško planiranje i postavljanje ciljeva udruge Zagreb Pride za 2015. godinu.

1.5.2. Istraživački izvještaj: „Istospolne obitelji i životna partnerstva u Hrvatskoj uoči i nakon referendumu o ustavnoj definiciji braka“ (Tamara Opačić i Marko Jurčić za Cenzuru Plus u sklopu projekta „Biram društvo bez diskriminacije“)

Istraživanje je provedeno nakon održanog referendumu za ustavnu zabranu istospolnog braka i objave rezultata referendumu temeljem kojih će Ustav RH definirati brak kao zajednicu muškarca i žene, te za trajanja procesa rasprave i prije donošenja Zakona o životnom partnerstvu, točnije u periodu ožujka i travnja 2014. godine.

Potreba za istraživanjem javila se zbog društvene klime uoči i nakon održavanja referendumu o ustavnoj zabrani istospolnog braka, te pokušaja političkog pozicioniranja desno-klerikalne grupe U ime obitelji u hrvatskom društveno-političkom sustavu. S namjerom da se prikažu stavovi i mišljenja osoba o kojima se na referendumu odlučivalo - istospolnih parova - koji su bili pod snažnim emocionalnim i društvenim

pritiskom tijekom prikupljanja potpisa i samog održavanja referenduma, intervjuje su proveli/e koordinator Zagreb Pridea Marko Jurčić i vanjska suradnica Zagreb Pridea, novinarka Tamara Opačić.

Uz pravni okvir i objašnjenja nekih definicija i terminologije ključnih za razumijevanje položaja LGBT osoba, istraživački izvještaj sadrži mišljenja istospolnih parova na temu referenduma i životnog partnerstva u RH. Rezultat je zanimljiv realitet ograničavanja prava LGBT osoba s jedne strane, a istovremeno napredak u kontekstu prava LGBT osoba, donošenjem zakona i omogućavanjem sklapanja životnih partnerstva LGBT osobama, koja su gotovo ravnopravna/izjednačena (heteroseksualnom) braku.

Tijekom intervjua primijenjena je tehnika polustrukturiranog intervjua. Svi intervjui su, uz raniji pristanak i kasniju autorizaciju sugovornika/ca, snimani i kasnije transkribirani, te je svim sugovornicima/cama objašnjena namjera istraživanja i ostavljena mogućnost odustajanja od intervjua ili kasnije objave izjava u ovoj formi.

2. PROGRAM #2: PSIHOSOCIJALNA PODRŠKA I EDUKACIJE

2.1. Queer2Queer

Queer2Queer su otvorene, neformalne grupe podrške i radionice za mlade LGBTIQ osobe koje se održavaju od prosinca 2010. godine otprilike jednom mjesečno s ciljem osnaživanja mladih, pružanja podrške u suočavanju s problemima, razmjene iskustava, znanja i vještina te povezivanja i druženja. Program psihosocijalne podrške za LGBTIQ mlade, Queer2Queer, održavao se od kraja siječnja do sredine prosinca 2014. godine i sadržavao je ukupno 11 peer2peer radionica na kojima je sudjelovalo 76 osoba dobi između 16 do 39 godina. Radionice za LGBTIQ mlade bile su podijeljene na jedan tematski ciklus od četiri radionice, te sedam tematski zasebnih radionica. Prosječna posjećenost svake radionice bila je desetak osoba. Teme koje su polaznice i polaznici na grupama obrađivali su: LGBTIQ identiteti, rodno izražavanje, nasilje u istospolnim vezama, coming out i drugo.

1. Queer2queer: kakve veze Adelin život ima s „našim“?

Datum: 26.01.2014.

Trajanje: 120 minuta

Mjesto održavanja: Autonomni kulturni centar Medika (u nastavku AKC Medika), Pierottijeva 11

Voditeljica: Marina Milković

Broj sudionika_ica: 12

Ciljevi radionice: Razmjena dojmova o popularnom filmu „Adelin život“, te usporedba prikaza lezbijskih identiteta u filmu, kao i prikaza LGBT osoba u popularnoj kulturi općenito, s realnim iskustvima LGBT osoba.

Sadržaj radionice: upoznavanje grupe pomoću interaktivne vježbe (tzv. Razbijači leda), moderirana diskusija o filmu.

2. Queer2queer: Muke po rodnom izražavanju

Datum: 23.02.2014.

Trajanje 120 minuta

Mjesto održavanja: AKC Medika

Voditeljica: Marina Milković

Broj sudionika_ica: 6

Ciljevi radionice: Definiranje rodnog izražavanja u odnosu na spolni/rodni identitet i seksualnu orijentaciju, diskusija o stereotipima vezanim uz rodno izražavanje, razmjena iskustava, osnaživanje grupe i poticanje slobodnog rodnog izražavanja.

Sadržaj radionice: upoznavanje grupe pomoću interaktivne vježbe (tzv. Razbijači leda), prikaz društvenih očekivanja od „muškog“ i „ženskog“ rodnog izražavanja, osvještavanje stereotipa o rodnom izražavanju pojedinih identiteta kroz igru Pictionary, prisjećanje na neugodne reakcije i komentare na vlastito rodno izražavanje, diskusija.

3. Queer2queer: Biti „aut“ bratu/sestri

Datum: 06.04.2014.

Trajanje: 120 minuta

Mjesto održavanja: AKC Medika

Voditeljica: Marina Milković

Broj sudionika_ica: 4

Cilj radionice: razmjena iskustava s autanjem braći i sestrama.

Sadržaj radionice: upoznavanje grupe pomoću interaktivne vježbe (tzv. Razbijači leda), prikaz dinamike odnosa između sudionika_ica i njihove braće i sestara kroz kreativne tehnike, diskusija.

4. Queer2queer ciklus: Veze pod povećalom!

Datumi: 14.05., 21.08., 28.05. i 04.06.2014.

Trajanje: četiri radionice po 120 minuta, ukupno 8 sati

Mjesto održavanja: AKC Medika

Voditeljica: Marina Milković

Broj sudionika_ica: 7

Cilj ciklusa: edukacija i informiranje o nasilju u LGBT vezama, te pravima u vezi, prepoznavanje vlastitih iskustava s nasiljem u vezi, te razvijanje mehanizama zaštite od nasilja u vezama.

Sadržaj ciklusa:

Prva radionica – upoznavanje grupe pomoću interaktivnih vježbi (tzv. Razbijači leda), ispitivanje očekivanja sudionika_ica od ciklusa, uspostavljanje dogovora o radu, ispitivanje uvjerenja sudionika_ica o vezama kroz (ne)slaganje s uobičajenim mitovima o vezama, definiranje očekivanja od kvalitetne veze, neformalna evaluacija susreta.

Druga radionica: ispitivanje uvjerenja sudionika_ica o nasilju u vezi kroz (ne)slaganje s mitovima o nasilju u vezama, razmjena iskustava sa sukobima u vezi pomoću tehnike stripa, diskusija o načinima rješavanja sukoba, prikaz konstruktivnih načina rješavanja sukoba, neformalna evaluacija susreta.

Treća radionica: razmjena iskustava i prepoznavanje dosadašnjih obrazaca ponašanja u vezi pomoću tehnike asocijativnih karata, neformalna evaluacija susreta.

Četvrta radionica: prikaz prava u vezi, sažimanje naučenog, osnaživanje sudionika_ica kroz međusobno davanje pozitivnih povratnih informacija, neformalna evaluacija susreta i formalna evaluacija ciklusa.

Rezultati formalne evaluacije: na kraju ciklusa šestero sudionika_ica, koliko ih je bilo na zadnjem susretu, je ispunilo kratki evaluacijski upitnik koji je sadržavao tri pitanja. Raspon mogućih odgovora bio je od 1 – „ne, nikako se ne slažem“ do 5 – „u potpunosti se slažem“. Svatko od sudionika_ica se donekle ili u potpunosti slaže da je program ispunio njihova očekivanja, pružio im neku novu informaciju, te da su kroz njega stekli vještine koje će moći primjenjivati u svom životu.

5. Queer2queer obilježava: Bi Visibility Day!

Datum: 23.09.2014.

Trajanje: 120 minuta

Mjesto održavanja: AKC Medika

Voditeljica: Marina Milković

Broj sudionika_ica: 4

Cilj radionice: obilježavanje dana vidljivosti biseksualnih osoba.

Sadržaj radionice: upoznavanje grupe pomoću interaktivnih vježbi (tzv. Razbijači leda), prepoznavanje stereotipa koji postoje o biseksualnim osobama, diskusija o specifičnim problemima s kojima se susreću biseksualne osobe i njihovom položaju unutar LGBT zajednice.

6. Queer2queer: Coming Out Vikend

Datumi: 11. i 12.10.2014.

Trajanje: oko 6 sati radionica i večernje druženje grupe

Voditeljice: Marina Milković i Marina Štambuk

Mjesto održavanja: Zagrebački centar za nezavisnu kulturu i mlade „Pogon“ (Kneza Mislava 11) i AKC Medika

Broj sudionika_ica: 13

Cilj radionica: obilježavanje Coming out dana (11.10.) te druženje, povezivanje, informiranje i osnaživanje LGBT osoba koje žive izvan Zagreba ili su doselile u Zagreb.

Sadržaj vikenda:

Prvi dan (11.10.) - upoznavanje grupe pomoću interaktivnih vježbi (tzv. Razbijači leda), razmjena iskustava s autanjem, preoblikovanje automatskih misli vezanih uz autanje kroz tehnike iz kognitivno-bihevioralne terapije, večera i druženje sudionika_ica u Autonomnom kulturnom centru Medika te zajednički izlazak.

Drugi dan (12.10.) – diskusija o životu i svakodnevnim problemima LGBT osoba u manjem gradu, razmjena iskustava, neformalna evaluacija, formalna evaluacija.

Rezultati formalne evaluacije: na kraju vikenda devet sudionika_ica, koliko ih je bilo na kraju susreta, ispunilo je kratki evaluacijski upitnik koji je sadržavao tri pitanja. Raspon mogućih odgovora bio je od 1 – „ne, nikako se ne slažem“ do 5 – „u potpunosti se slažem“. Svatko od sudionika_ica se donekle ili u potpunosti slaže da je program ispunio njihova očekivanja. Većina se slaže i da im je program pružio neku novu informaciju (dvije osobe se niti ne slažu niti slažu s ovom tvrdnjom), te da su kroz njega stekli vještine koje će moći primjenjivati u svom životu (jedna osoba se donekle ne slaže s ovom tvrdnjom).

Kroz evaluacijsku raspravu i povratne informacije sudionika_ica bilo je vidljivo zadovoljstvo zajedničkim druženjem, te potreba da se slične aktivnosti organiziraju i ubuduće. Sudionici_ice su izvijestili_e da je atmosfera bila podržavajuća i da su se osjećali_e ugodno. Posebno su pohvalili_e organizaciju događaja.

7. Queer2queer: Preživjeti srednju!

Datum: 30.11.2014.

Trajanje: 120 minuta

Mjesto održavanja: AKC Medika

Voditeljica: Marina Milković

Broj sudionika_ica: 8

Cilj radionice: osnaživanje, povezivanje i druženje LGBT srednjoškolaca i srednjoškolki.

Sadržaj radionice: upoznavanje grupe pomoću interaktivnih vježbi (tzv. Razbijači leda), igra asocijacija, moderirana diskusija o iskustvima sudionika_ica s autanjem u srednjoj školi te izražavanjem vlastitog identiteta kao i pitanjima poput važnosti Povorke ponosa, evaluacija.

Rezultati formalne evaluacije: svih osam sudionika_ica je ispunilo kratki evaluacijski upitnik koji je sadržavao tri pitanja. Raspon mogućih odgovora bio je od 1 – „ne, nikako se ne slažem“ do 5 – „u potpunosti se slažem. Svatko od sudionika_ica se donekle ili u potpunosti slaže da je program ispunio njihova očekivanja. Većina se slaže i da im je program pružio neku novu informaciju (jedna osoba se niti ne slaže niti slaže s ovom tvrdnjom), a polovica njih da su kroz njega stekli vještine koje će moći primjenjivati u svom životu (četiri osobe se niti ne slažu niti slažu s ovom tvrdnjom).

8. Queer2queer slavi 4. rođendan!

Datum: 18.12.2014.

Trajanje: 4-5 sati

Mjesto održavanja: AKC Medika

Voditelj_ica: Marina Milković i Daniel Martinović

Broj sudionika_ica: 22 (toliko se osoba potpisalo na listu, ali još je minimalno 10 osoba sudjelovalo u programu tijekom večeri)

Cilj: proslava četiri godine postojanja Queer2queer programa i druženje.

Sadržaj: druženje sudionika_ica prijašnjih radionica, ali i prijatelja_ica te podržavatelja_ica Queer2queer programa uz glazbu i hranu, te društvene igre. Program je realiziran u suradnji s drugim programom Zagreb Pride-a - Prajdgraonicom - u sklopu kojeg se inače okupljaju i druže ljubitelji društvenih igara.

2.2. Prajdionice

Ciklus „Prajdionice: Prajdov studij za početnike/ice“ sastojao se od ukupno 7 predavanja koja su obuhvaćala različite aspekte LGBT i queer života, kulture, povijesti i sadašnjosti. Sva predavanja održavala su se u net klubu MaMa u Preradovićevoj 18.

1. Uvod u metodologiju Zagreb Pridea

Održano: 16.2.2014.

Predavačice: Ana Brakus i Matea Popov

„Uvod u metodologiju Zagreb Pridea“ predavanje je koje pojašnjava principe djelovanja, vrijednosti, političku platformu i metode rada udruge Zagreb Pride, kao i Organizacijskog odbora Povorke ponosa. Predavanje je trajalo 90 minuta, nakon čega su predavačice bile otvorene za pitanja i pojašnjenja.

2. Povijest i vidljivost Zagreb Pridea

Održano: 2.3.2014.

Predavač: Franko Dota

Povjesničar i LGBT aktivist Franko Dota na drugoj je Prajdionici sudionicima/cama približio povijest LGBT aktivizma (a posebice period od 2002. godine) u Hrvatskoj. Predavanje je bilo popraćeno multimedijalnim sadržajima poput arhivskih isječaka iz novina i video prilozima, dokumentarnim kratkim filmovima, te svjedočanstvima LGBT aktivista/kinja. Predavanje je trajalo 120 minuta, a u sklopu predavanja se povelu nekoliko diskusija u kojima su se sudionici/ice uključivali/e u raspravu.

3. Prajd o medijima, mediji o Prajdu

Održano: 16.3.2014.

Predavačica: Tamara Opačić

Povorka ponosa i Zagreb Pride dugi su niz godina dio medijske svakodnevnice, a cilj predavanja Tamare Opačić, novinarkinje i aktivistkinje, bio je prikazati odnos medija i LGBT aktivizma u Hrvatskoj u posljednjih desetak godina. Kroz detaljnu analizu medijskog sadržaja, multimedijalnim materijalima (isječcima iz novina, medijskih web portala, video materijala, radio intervju i sl.) sudionici/ice su sami/e prosuđivali/e koje su se promjene događale, te kako se odnos medija i LGBT aktivizma kroz vrijeme mijenjao. Kroz 100 minuta ove interaktivne Prajdionice javile su se mnoge interesantne rasprave koje su nastavljene u neformalnom druženju neposredno nakon održanog predavanja.

4. Feminizmi za početnice

Održano: 30.3.2014.

Predavačica: Paula Zore

Četvrta Prajdionica temom je posvećena sestrinskom pokretu, ali i pokretu na kojemu počiva, kako Zagreb Pride tako i čitav LGBT aktivizam – feminizmu. Predavanjem se sudionike/ice upoznao s osnovnim pravcima i postavkama feminizma s čvrstim naglaskom na utjecaj i interakciju feminističkog i LGBT pokreta. Paula Zore, feministkinja i LGBT aktivistkinja, uz uključivanje sudionika/ica u predavanje, ovu je temu obradila kroz razgovor sa sudionicima/icama uz prezentaciju povijesno povezanog sadržaja kroz PowerPoint prezentaciju. Predavanje je trajalo oko 100 minuta, nakon čega je petnaestak minuta uslijedio niz kraćih pitanja i pojašnjenja. Nakon samog predavanja, na zahtjev sudionika/ica, izrađena je preporučena lista materijala za čitanje i informiranje o ovoj temi.

5. Spol, rod, trans*

Održano: 13.4.2014.

Predavači: Ari Kajtezović i Nika Pećarina

Predavanje „Spol, rod, trans*“ posvećeno je pojašnjenju transeksualnosti, transrodnosti i općenito pojašnjenju rodne i spolne fluidnosti. Predavači su članovi udruge Trans AID, te su, uz suradnju s voditeljicom projekta, izradili dvosatno predavanje koje je pokrivalo osnovnu teoriju roda, spola i trans identiteta, pravnu i zakonsku regulaciju, kao i osobna svjedočanstva i svakodnevne probleme trans osoba. Ovo je najposjećenija Prajdionica u ciklusu, a potrajala je tri sata, jer je nakon samog predavanja uslijedila živa i opširna rasprava o temi.

6. Tako malo vremena, toliko puno zabluda – znanost o LGBT-u

Održano: 27.4.2014.

Predavači/ice: Igor Grabovac i Iskra Pejić

Igor Grabovac, dr.med. i psihoterapeutkinja i psihologinja Iskra Pejić, kroz 120 minuta, temeljito su obradili/e odnos znanost prema LGBT identitetima i problematici – kako kroz povijest tako i danas. Sudionici/ice su nekoliko puta naglašavali/e kako su saznali/e mnogo novih informacija te naglašavali/e kako je ova tema potpuno zapostavljena, a jako važna. Zbog interesa sudionika/ica, na kraju predavanja su podijeljeni web-adrese znanstvenih radova koje sudionici/ice dalje mogu čitati i informirati se.

7. Queer teorija

Održano: 18.5.2014.

Predavač: Slaven Crnić

Posljednja Prajdionica posvećena je Queer teoriji – dobro poznatom i afirmiranom pravcu u Zapadnim zemljama. Slaven Crnić je kroz 120 minuta predavanja sudionicima/ama pojasnio osnovne postavke queer teorije, kao i odnos iste prema LGBT pokretu. Nakon predavanja uslijedila je polusatna diskusija o temi.

2.3. Roza hipnoza

Ciklus tribina u organizaciji Zagreb Pridea započeo je u Književnom klubu Booksa u veljači 2013. godine. U 2014. godini organizirane su četiri tribine, tri u klubu Booksa i jedna u klubu MaMa. Tribine su organizirale i moderirale Gordan Duhaček, Ana Brakus, Marta Šušak i Marko Jurčić

Roza hipnoza #11: LGBT aktivizam i feminizam - 16. siječanj 2014.

Gošće: Mima Simić, spisateljica, Suzana Kunac, sociologinja i Paula Zore, aktivistkinja, Ženska soba.

Roza hipnoza #12: Koliko košta homofobija? – 20. veljače 2014.

Gošće: Željko Ivanković, urednik časopisa Banka, Josip Jagić, ekonomski novinar, Vedrana Pribičević, Zagrebačka škola ekonomije i managementa, Mislav Žitko, Filozofski fakultet u Zagrebu.

Roza hipnoza #13: Aktivizam na tanjuru – 25. travanj 2014.

Gošće: Marina Milković, aktivistkinja Zagreb Pridea, Veronika Blažev, studentica psihologije i bodyfitness instruktorka, Sara Mešin, aktivistkinja za prava životinja i koordinatorica volontera i info-šandova u Prijateljima životinja.

Roza hipnoza #14: „Na pravoj strani povijesti“ – 27. lipanj 2014.

Gošće: Noah Pintarić, LGBT osoba godine, Monika Herceg, članica Organizacijskog odbora Povorke ponosa 2014., Daniela Trbović, Pride maršalka 2014., Ana Brakus, koordinatorica Organizacijskog odbora Povorke ponosa 2014.

2.4. Prajdgraonice

Prajdgraonice su društveni program Zagreb Pridea koji je započeo krajem 2013. godine. U prostoru AKC Medika organizirano je petnaest druženja uz društvene igre, uz jednu Prajdgraonicu u Pride Weeku, te jednu Prajdgraonicu u sklopu proslave četvrtog Queer2Queer rođendana. Prosječna posjećenost Prajdgraonica je deset do petnaest sudionica. Prajdgraonice je vodio i organizirao Daniel Martinović.

2.5. Dugine obitelji

„Dugine obitelji“ nastale su 2011. kao grupa podrške koju je osnovala udruga Zagreb Pride. Grupa okuplja postojeće LGBT roditelje i osobe koje žele postati roditelji. Zagreb Pride Duginim obiteljima pruža mjesto za sastanke, uključuje ih u svoje društvene aktivnosti i podržava ih u organizaciji. U prosincu 2014. Dugine obitelji organizirale su neformalno druženje na kojem se okupilo 30-ak osoba, u kojem se razgovaralo o trenutnim izazovima roditeljstva istospolnih parova te o planovima za Dugine obitelji kao grupu u 2015. godini.

2.6. Dvodnevna radionica „Obiteljska medijacija istospolnih parova“

U sklopu projekta „Istospolni parovi i medijacija u Europskoj uniji“ („*Litigious Love: same sex couples and mediation in the EU*“) organizirana je u hotelu „Dubrovnik“ od 6.12. do 7.12.2014. dvodnevna radionica na temu „Obiteljska medijacija istospolnih parova“. Na radionici su sudjelovale 23 osobe prvi dan, i 22 osobe drugi dan (većinom pravnice). Radionicu je organizirao Marko Jurčić, uz asistenciju Daniela Martinovića i Ivana Novosela.

3. FINANCIRANJE U 2014.

3.1. Institucionalna podrška u 2014. godini

- Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva (3. godina od 3) - 57.000 HRK; izvještaj predan u roku, u siječnju 2015. godine;
- Heinrich Böll Foundation – 9.000 HRK; izvještaj predan u roku, prosinac 2014.;
- Veleposlanstvo Francuske Republike u Republici Hrvatskoj - 14.699,18 HRK od 30.000 HRK dobivenih 2013. godine; izvještaj poslan u roku, u lipnju 2014.;
- Global Fund for Women - 18 000 USD; potpora u tijeku.

3.2. Projekti u 2014. godini

Povorka ponosa 2014.

- Grad Zagreb: Program javnih potreba u kulturi - Programi urbane kulture i kulture mladih 2013.: "Pride tjedan i Povorka ponosa 2013" - 15 000 HRK;
- Grad Zagreb: Program udruga mladih ili udruga za mlade 2014.: #Pride2014 - Borba se nastavlja" - 10 000 HRK;
- Grad Zagreb: Program javnih potreba u kulturi - Inovativne umjetničke i kulturne prakse - Ostali projekti i programi 2014: #Pride2014 - Tjedan i Povorka ponosa - 20 000 HRK;
- Ministarstvo kulture: Inovativne umjetničke i kulturne prakse 2014.: Pride tjedan 2014 - 10 000 HRK;
- Grad Zagreb: Program javnih potreba u kulturi - Inovativne umjetničke i kulturne prakse - Glazbeni festivali i manifestacije 2014: #Partycipacija - tjedan LGBT ponosa - 5 000 HRK.

Queer2Queer

- Grad Zagreb: Program udruga mladih ili udruga za mlade 2014.: #Queer2Queer - protiv nasilja u istospolnim vezama! - 10 000 HRK.

Prajdionice

- Grad Zagreb: Program javnih potreba u kulturi - Inovativne umjetničke i kulturne prakse - Seminari, tribine i predavanja 2014: #Prajdionice - multidisciplinarni eksperimentalni seminarski LGBT program - 5 000 HRK.

#InTheNameOfLove

- Open Society Foundations: #InTheNameOfLove 2013 - 2014 (prijavitelj: Zagreb Pride, partnerice: CESI) - sveukupno 96 628 USD (udio Zagreb Pridea: 62 084 USD).

Litigious love (2014. - 2015.)

- Europska unija: Civil Justice 2013 -2015 - "Litigious love - Same-sex Couples and Mediation in the EU" + obavezno sufinanciranje od Zagreb Pridea u iznosu od 7 300 EUR (prijaviteljice: Avvocatura per i diritti LGBTI, partners: Bulgarian Network for Human Rights Education, Háttér Társaság a Melegkért, Università degli studi di Bergamo) - udio Zagreb Pridea: 52 790 EUR

3.3. Izdavaštvo

U sklopu programa izdavaštva u 2014.godini započeli/e smo s prijevodom knjige „Seksualnost u Europi dvadesetog stoljeća“ autorice Dagmar Herzog. Za prijevod i izdanje baš ove knjige odlučile smo se zbog aktualnog političkog trenutka vezanog uz napade klerikalne desnice na reproduktivna i LGBT prava. Knjiga predstavlja historijsku interpretaciju glavnih i najkontroverznijih vidova problematike naznačene u naslovu: seksualni rad, emancipacija ženske spolnosti, debate o pornografiji, eugenika i pobačaj, homofobija, te nastanak i uspon LGBT pokreta, seksualne reforme iz 1920-ih godina, revitalizacija koncepta "romantične

ljubavi", pojava egalitarnog braka, kulturni ratovi iz 1980-ih, neokonzervativna reakcija na stoljeće seksualnih reformi.

3.4. Projekti koji nisu dobili financijsku podršku

- "From Pride Week to Life Partnership"; Veleposlanstvo Sjedinjenih Američkih Država, Civil Society Small Grants Program;
- "Prajdzanka - časopis za LGBT i ostalu populaciju"; Program dodjele bespovratnih sredstava neprofitnim medijima - Ministarstvo kulture;
- „Vrijeme je za ravnopravnost"; Vladin ured za ljudska prava, Natječaj za dodjelu bespovratnih sredstava udrugama za provedbu projekata u području zaštite, poštivanja i promicanja ljudskih prava za 2014. godinu;
- "Let's make the best of Europe by protecting fundamental rights and using the benefits of the EU citizenship!; Europska unija (nositeljice: Cenzura+).

4. ORGANIZACIJA RADA I PLAĆE

- Marko Jurčić, zaposlen od 1.10. 2010., na puno radno vrijeme;
- Daniel Martinović, zaposlen od 1. prosinca 2013. na puno radno vrijeme;
- Jelena Poštić, zaposlen od 1. prosinca 2013. na pola radnog vremena.

Honorari: Za honorarni rad je u 2014. godini osigurano 14.326,54 kn, ne računajući budžet za odvjetničke usluge. Isplaćeno je 13 autorskih honorara.

5. DODATNE EDUKACIJE I GOSTOVANJA ČLANOVA I ČLANICA ZAGREB PRIDEA

5.1. Dodatne edukacije

- Međunarodni simpozij Trans Aida i Ženske sobe o pravim trans*, inter* i rodno varijantnih osoba: „Transpozij“, 15. i 16. 2.2014., sudjelovao: Marko Jurčić.
- Prep meeting Seminar to adress Homophobic and Transphobic Hate Speech – EU Comission/No Hate Speech Campaign, Strasbourg 10.03. – 11.03.2014, sudjelovao Daniel Martinović;
- Trening Ženske sobe "Kvalitetno upravljanje organizacijama civilnog društva - II", 28.3.2014., sudjelovali Marko Jurčić i Daniel Martinović;
- „Capacity building seminar on norm-critical approach in education“ – 04.04. – 06.04.2014. Stockholm ILGA Europe, sudjelovala Petra Tomašić;
- Predavanje Centra za mirovne studije u sklopu programa Mirovni aktivizam i malo šire: pretpostavke, konteksti, (dis)kontinuiteti: „Aktivističke prakse i civilno društvo“, 17.4., sudjelovali: Marko Jurčić i Franko Dota;
- 'Djelotvorni aktivizam u razdoblju prijatnji vrijednostima otvorenog društva: Hrvatsko-mađarska razmjena' – OSIFE, Sv. Martin na Muri, 7.5. – 10.5.2014., sudjelovali/e: Cvijeta Senta, Ivan Novosel, Daniel Martinović;
- PR trening za članove/ice Zagreb Pridea u sklopu projekta #InTheNameOfLove, trenerica Aleksandra Kolarić, 17.6.2014., sudjelovali/e: Daniel Martinović, Marko Jurčić, Ivan Novosel i Ana Brakus;
- Trening „Građanski odgoj u obrazovanju“, GOOD Inicijativa, Terme Jezerčica, 18.07. – 19.07.2014., sudjelovao: Daniel Martinović;
- Fundraising trening Open Society Institute, Prag, 12. – 17.8.2014., sudjelovali: Jay Poštić i Marko Jurčić;
- Međunarodni trening o medijaciji istospolnih parova, Bergamo, 25. – 27.9.2014., sudjelovale: Marko Jurčić i Natalija Labavić;
- Međunarodni simpozij Trans Aida o pravim trans*, inter* i rodno varijantnih osoba: „Transpozij II“, 15. i 16. 2.2014.;
- Međunarodna konferencija OSF-a: „Reaching moveable middle“, Barcelona, 28.9. – 30.9.2014, sudjelovao: Jay Poštić;
- Panel „Obiteljska medijacija“ u sklopu programa „Tjedan mirenja“, Hrvatska udruga za mirenje, Zagreb, 14.10.2014., sudjelovao: Marko Jurčić;
- „Effective Activism: Croatia and Slovenia exchange“, OSIFE, Maribor, 06.11.-09.11.2014., sudjelovao: Daniel Martinović;
- „Social media training“, OSIFE, Budapest, 08.12.-10.12.2014, sudjelovale: Daniel Martinović, Paula Zore.

5.2. Gostovanja članova i članica

- Gostovanje na kolegiju "Spol-Rod-Queer"; Mirovni studiji, 9.1.2013.; predavačica Matea Popov;
- Gostovanje na Studijskom centru socijalnog rada; Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 16.1.2014.; predavačica Matea Popov;
- "Kviz o životnom partnerstvu", Zagreb, net klub MAMA, 11.2.2014; u raspravi sudjelovao: Marko Jurčić;
- "LGBT prava i pridruženje RH Europskoj uniji", prezentacija studentima magistarskog studija europskih politika Sveučilišta u Amsterdamu (28.3.2014, prezentaciju održao Marko Jurčić);
- „Europe for Everyone // Immigration. Equality. Views from LGBTIQ community“ tribna u organizaciji Heinrich Boell Stiftung i Goethe Instituta. Zagreb, Goethe Institut, 13.05.2014. Na tribini gostovale: Marina Milković i Daniel Martinović;
- Predavanje za članice/članove Povjerenstva za ravnopravnost spolova Krapinsko-zagorske županije u povodu obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv homofobije i transfobije: „Obiteljski život LGBT osoba“, Zabok, 20.5.2014., predavanje održale: Marina Milković i Marko Jurčić;
- Prezentacija dijela istraživanja „Uloga medija u ostvarivanju prava LGBT osoba u Hrvatskoj“ u sklopu projekta „Biram društvo bez diskriminacije“: „Kako su mediji izvještavali o LGBT osobama u 2013.“; predavanje „Primjena odgovarajuće terminologije u izvještavanju o LGBT osobama“ na dvodnevnom treningu za novinare/ke „Uloga medija u afirmaciji prava manjina“, Baška Voda, 28. – 30. 05. 2014., prezentaciju i predavanje održao: Marko Jurčić.
- Studijska posjeta makedonske LGBT delegacije o ustavnim promjenama radi zabrane istospolnog braka, Zagreb, 18.9.2014., u raspravi sudjelovao: Marko Jurčić;
- Međunarodna konferencija o LGBT pravima udruge Labris: „The Future Belongs to Us“, Beograd, 12. i 13. 9. 2014., sudjelovao i govorio na panelu: Marko Jurčić;
- ILGA-Europe konferencija, Riga, 8. - 12.10., na konferenciji sudjelovao i predavanje na panelu o suradnji LGBT organizacija i Vlade RH održao: Marko Jurčić;
- Tribina Održivog razvoj Hrvatske (OraH): „Politika za unaprjeđenje prava LGBT osoba“, Zagreb, 15.10.2014., na tribini govorili i sudjelovali: Marko Jurčić i Ivan Novosel;
- Okrugli stol TransAid-a i Ženske sobe povodom Međunarodnog dana sjećanja na žrtve transfobičnog nasilja, izlaganje „Diskriminacija i zločin iz mržnje protiv trans i rodno nenormativnih osoba“, 20.11.2014, izlaganje održao Marko Jurčić, okrugli stol moderirao Franko Dota, okrugli stol pratio Daniel Martinović;
- Studijska posjeta sarajevske Fondacije CURE, 14.11.2014., prezentaciju rada udruge predstavili: Marko Jurčić i Daniel Martinović;
- Studijska posjeta slovačke LGBT delegacije o ustavnim promjenama radi zabrane istospolnog braka, Zagreb, 28.11. – 1.12.2014., u raspravi sudjelovao: Marko Jurčić, studijski posjet organizirao: Daniel Martinović;
- Nacionalna konferencija „Suzbijamo li diskriminaciju? Primjena Zakona o suzbijanju diskriminacije u Hrvatskoj“, Zagreb, 2.12.2014., izlaganje na panelu „Tijela državne uprave i organizacije civilnog društva u borbi protiv diskriminacije“ održao: Marko Jurčić;
- Dvodnevni aktivistički posjet Sarajevskom otvorenom centru radi sudjelovanja na radionici s LGBT zajednicom i info-sesiji za novinare/ke na temu Zakona o životnom partnerstvu, Sarajevo, 15. i 16.12.2014., sudjelovao: Marko Jurčić.

6. UMREŽAVANJE I SURADNJA

Odlukom Skupštine Zagreb Pride je članica:

- ILGA-Europe;
- Mreža mladih Hrvatske (pridružena članica);
- IGLYO;
- InterPride;
- EPOA.

Odlukom Koordinacijskog odbora, Zagreb Pride je članica sljedećih koalicija:

- Platforma12;
- GOOD inicijativa, Građanski odgoj i obrazovanje (2013 -2014);
- Inicijativa za životno partnerstvo (2013-2014);
- Korisnik prostora AKC Medika;
- Međuregionalna LGBT mreža "Babelnor";
- Koordinacije za integraciju izbjeglica i azilanata/kinja;
- No Hate Speech Movemet (2013-2014).

Projektni partneri/ce u 2014.: Lezbijska organizacija Rijeka LORI, Trans AID, K-Zona , Cenzura+, CroL – udruga za medijski aktivizam, Avvocatura per i diritti LGBTI, Centar za edukaciju, savjetovanje i informiranje CESI.

Suradničke udruge na projektima i programima: Hrvatska udruga za mirenje, Centar za mirovne studije, GONG, Inicijativa mladih za ljudska prava, članice Inicijative za životno partnerstvo³.

Logistička potpora i suradnja: Udruga za promicanje kultura "Kulturtreger" / Booksa.hr, Autonomni kulturni centar ATTACK, Inicijativa mladih za ljudska prava, Multimedijalni institut MAMA, Studio Smijeha, Cookie Factory.

Institucije, udruge i tijela s javnim ovlastima s kojima smo surađivali/e u 2014. godini:

- Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova: u 2014. značajno je unaprijeđena suradnja Zagreb Pridea s Uredom Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova. To je ostvareno zahvaljujući suradnji na više aktivnosti u sklopu projekta Litigious Love – Same-sex couples and mediation in the EU, te zbog zajedničke suradnje na zagovaranju Zakona o životnom partnerstvu;
- Hrvatski sabor: odbori Hrvatskog sabora i pojedini zastupnici/e prilikom prvog i drugog čitanja Zakona o životnom partnerstvu;
- Vlada Republike Hrvatske: Ministarstvo uprave, Ministarstvo socijalne politike i mladih: na aktivnostima Zagovaranja Zakona o životnom partnerstvu; edukacijske aktivnosti u sklopu projekta *Litigious Love – Same-sex couples and mediation in the EU*; na kampanju Vijeća Europe „No Hate Speech Movement“.

Vanjski i stručnjaci/kinje u 2014. godini:

- **Tamara Opačić**, novinarka i istraživačica na projektu „Biram društvo bez diskriminacije“;
- **Slaven Crnić**, prevoditelj i lektor;
- **Goran Selanec S.J.D.**, predavač u sklopu projekta Litigious love – same-sex couples and mediation in the EU; redovna suradnja na predmetima Rozog megafona i javnog zagovaranja;
- **Dr. sc. Srđan Štimac**, predavač u sklopu projekta Litigious love – same-sex couples and mediation in the EU; redovna suradnja za potrebe rada udruge Zagreb Pride;

³ <http://www.zivotnpartnerstvo.com/o-nama/>

- **Prof.dr.sc. Maria Federica Moscati**, predavačica u sklopu projekta Litigious love – same-sex couples and mediation in the EU;
- **Zajednički odvjetnički ured Ana Bandalo- Natalija Labavić**, sva pravna pitanja, postupci i savjetovanja vezana za unutarnji i vanjski rad udruge.

Predavači/ce u sklopu aktivnosti Programa #2 udruge, Prajdionice:

Tamara Opačić, novinarka; Paola Zore, aktivistkinja; Arian Kajtezović, aktivist; Slaven Crnić, kulturolog.

Suradnica u sklopu aktivnosti Programa #2 udruge, Queer2Queer: Martina Štambuk.

Ostali/e vanjski suradnici/e: Mladen Katanić (grafički dizajn), Andrijana Parić (vanjska evaluatorica projekta #InTheNameOfLove), GRIFF (računovodstvo), Print Lab doo (tisak i promo materijali), Kristina Josić (službena fotografkinja u 2014.), video sekcija KSET-a (snimatelj Rozih hipnoza).